

Raadsvoorstel

Onderwerp

Contour Ruimtelijk Economisch Programma

Begrotingswijziging

n.v.t.

Portefeuillehouder

J.W.E. Klomps

Organisatie onderdeel

Ruimtelijke Ontwikkeling

E-mail opsteller

tom.verkammen@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346254763

Registratie nummer

Z/19/157946-VB/20/96113

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. In te stemmen met het aangescherpte beoordelingskader Ruimtelijke Economisch Programma (REP);
2. In te stemmen met de contour Ruimtelijke Economisch Programma als onderzoeksagenda voor een op te stellen integraal ruimtelijk perspectief;

Samenvatting

De opgaven in de regio zijn groot en urgent en de beschikbare ruimte is schaars. Integrale, afgewogen ruimtelijke keuzen en goede samenwerking zijn noodzakelijk om de regionale doelen op een duurzame en efficiënte wijze te realiseren. De raden worden in de gelegenheid gesteld een belangrijke tussenstap te zetten door de kaders vast te stellen waarbinnen het integraal ruimtelijk perspectief wordt uitgewerkt. Het beoordelingskader en de contour vormen een vertrekpunt waarop het integrale ruimtelijke perspectief verder wordt uitgewerkt en kan worden beoordeeld. Tevens biedt dit gaandeweg het proces inzicht in de diverse samenwerkingsopgaven. Daarbij geeft dit besluitvormingsmoment de raden de mogelijkheid om aandachtspunten of aanscherpingen mee te geven ten aanzien van de contour om te verwerken in het perspectief.

Bijlagen

1. Contour REP, inclusief bijlagen
2. Beoordelingskader REP
3. Toelichting Contour REP (presentatie)

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Toelichting

Dit voorstel over de Contour Ruimtelijk Economisch Perspectief wordt u aangeboden als tussenstap om medio 2021 in de regio te komen tot een definitief Ruimtelijk Economische Perspectief en Programma (REP). In het definitieve REP worden de afspraken vastgelegd die in de regio worden gemaakt over de ruimtelijke keuzes met betrekking tot de grote opgaven op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, energie en landschap. Om deze opgaven op een gezonde, duurzame manier te accommoderen moeten weloverwogen, integrale ruimtelijke keuzes worden gemaakt.

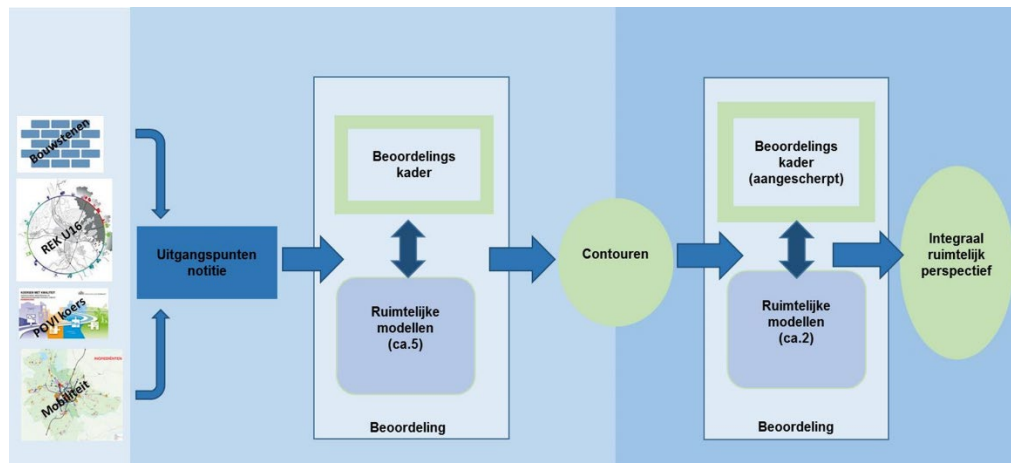
Om deze keuzes zo goed mogelijk in samenhang te bezien en af te wegen werkt de regio:

- samen met provincie en Rijk in het Ruimtelijk Economische Programma (REP) en Regionaal Energie Strategie (RES);
- samen met provincie en Rijk in het programma U Ned;
- gezamenlijk om input te leveren voor de omgevingsvisie (POVI) van de provincie.

Ieder vanuit een eigen verantwoordelijkheid en abstractieniveau.

Voor een nadere toelichting op de Contour REP is een presentatie ingesproken (bijlage 3).

In de informatieve commissie van 28 februari 2020 is de Contour REP al uitgebreid nader toegelicht. Nu wordt u als raad gevraagd in te stemmen met de contour REP als onderzoeksagenda voor een definitief op te stellen integraal ruimtelijk perspectief (REP);

Proces totstandkoming REP

De Contour

De contour (bijlage 1) moet gezien worden als een tussenstap op weg naar het integraal ruimtelijk perspectief en is nadrukkelijk geen eindbeeld. Deze contour bevat een bandbreedte van aan de ene kant bestaand beleid tot aan de andere kant de ruimtelijke ambities die gemeenten hebben en potentiële ontwikkelmogelijkheden van gemeenten die nader moeten worden onderzocht aan de hand van zoekrichtingen en onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen worden opgepakt in REP verband en aan de verschillende bestuursstafels, maar ook in samenhang met andere trajecten als U Ned/ MIRT, A12 zone, RES, Provinciale omgevingsvisie (POVI) en de gemeentelijke omgevingsvisies (GOVI). Op deze manier wordt gezocht naar een optimale mix van beleid, ambities en potentie van alle gemeenten, om daarmee de regionale doelen uit het beoordelingskader zoveel mogelijk te bereiken.

In de Contour REP zijn de volgende interessante onderzoeksvragen voor de gemeente opgenomen:

Knooppuntontwikkeling

In de Contour REP wordt beschreven dat in de 'Snelle Vecht' de ontwikkeling van stedelijke knooppunten rondom (NS) stations een kansrijke strategie is. Er wordt een aantal scenario's geschetst in het rapport hoe hier invulling aan kan worden gegeven.

- Knooppunt Breukelen wordt als een kansrijke ontwikkellocatie gezien door zijn centrale ligging en de goede bereikbaarheid door de verschillende OV verbindingen. Een van de onderzoeksvragen die is opgenomen is om te kijken welke mogelijkheden/ kansen het gebied biedt om na 2030 ook aan de andere kant van de A2 te bouwen. Zonder dat op dit moment al definitieve uitspraken worden gedaan, zal in de komende tijd zowel door de gemeente als door de regio/ rijk onderzocht worden hoe de knooppuntwaarde van Breukelen versterkt kan worden. Hierbij wordt gekeken naar zowel binnen als buiten stedelijke oplossingen. Om zo bij knooppunt Breukelen een hoogwaardig woon- en werkmilieu te creëren. In dit onderzoek wordt ook meegenomen hoe het stationsgebied een kwalitatief verbeterd en ontwikkeld kan worden zoals beschreven in het Collegewerkprogramma.
- *Ontwikkeling Knooppunt N201*
Naast de reeds bestaande OV knooppunten binnen de gemeente (Maarssen en Breukelen) wordt in de Contour REP ook gesproken over een mogelijk nieuw knooppunt bij de N201 ter hoogte van Loenersloot. Een nieuw station is hier beoogd om de druk op de N201/ A2 te verminderen en zo de reizigers een alternatief overstappunt te bieden. Daarbij kan ook een betere OV verbinding ontstaan voor Mijdrecht en Vinkeveen. Het idee is om hier vooral een hub te maken, zoals Breukelen dat nu is. In de contour is ook verder gekeken naar mogelijke ontwikkelpotenties in dit gebied. Zo zijn scenario's opgenomen om hier wonen en werken uit te breiden. De uiteindelijke keuze hoe dit gebied wordt ontwikkeld ligt bij de gemeente. Ook hier geldt, evenals bij knooppunt Breukelen, dat het in ieder geval zinvol is om de scenario's verder te onderzoeken om te kijken of deze realiseerbaar zijn en of hiermee een impuls kan worden gegeven aan de woningbouwopgave zoals beschreven in het Collegewerkprogramma.

Ontwikkeling buitengebied

In de Contour REP wordt beschreven dat er in de regio behoefte is aan 550 ha uitbreiding voor rust en recreatie, bij voorkeur in het groene gebied.

Door het buitengebied van Stichtse Vecht ook beschikbaar te stellen voor de recreatieve functie in de regio, kunnen kansen ontstaan om het buitengebied van Stichtse Vecht te transformeren in een uniek gebied.

Ons buitengebied grenst nu al direct aan de steden Utrecht en Amsterdam en vervult voor wandelaars, fietsers, hardlopers en watersporters uit de regio ook nu al een recreatieve functie. De onderzoeksvraag uit de Contour REP sluit aan bij de ambitie van het Collegewerkprogramma om een breed gedragen visie te ontwikkelen hoe de kansen in dit gebied optimaal benut kunnen worden. Daarbij zou ook de bereikbaarheid betrokken moeten worden (OV, fiets- en wandelpaden, parkeerplaatsen, bereikbaarheid vanaf knooppunten Breukelen en N201), de verbetering van de vitaliteit in de kleine kernen en de transformatie/ nieuwe toekomst voor de agrarische sector. Bij het onderzoek moet ook de financiële haalbaarheid betrokken worden.

Het college wil graag in goede samenwerking met de regiogemeenten, Provincie Utrecht en het Rijk deze scenario's verder onderzoeken om te kunnen beoordelen in hoeverre ze daadwerkelijk realiseerbaar zijn.

Beoordelingskader

Het beoordelingskader (bijlage 2) maakt inzichtelijk wat de maatschappelijke effecten zijn van ontwikkelingen. Deze effectbepaling ondersteunt zo het maken van keuzes voor de integrale ontwikkeling van de U16.

In de raadsvergadering van 2 oktober 2019 heeft u ingestemd met concept beoordelingskader MIRT en de uitgangspuntennotitie. Het beoordelingskader is daarna verder doorontwikkeld en aangevuld met de verdiepingen van de bouwstenen en de input vanuit de andere raden.

Daarnaast hebben de verschillende bestuursstafels en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) reacties gegeven op deze conceptstukken. De door de raad ingediende moties en amendementen op het concept beoordelingskader zijn allen overgenomen en op en een na correct verwerkt in het voorliggend beoordelingskader. Het Amendement "capaciteit infrastructuurnetwerken" is niet juist verwerkt. Dit wordt alsnog aangepast op het moment dat alle gemeenteraden hebben kunnen instemmen met het voorliggende beoordelingskader. Ook de overige ontvangen reacties op het concept beoordelingskader zijn zo transparant en objectief mogelijk voor het overgrote deel verwerkt in het nu voorliggende definitieve beoordelingskader. Hierin wordt tevens toegelicht hoe is omgegaan met alle reacties op het beoordelingskader.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat het kader als instrument wordt gebruikt om te toetsen in hoeverre ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan de regionale beleidsdoelen. Deze inzichten vormen de input voor de bestuurlijke en politieke gesprekken om tot integrale afwegingen en keuzes te kunnen komen en uiteindelijk te komen tot een definitief integraal ruimtelijk-economisch perspectief (REP), gericht op programmering.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

De REP vormt input voor de omgevingsvisie. De uitkomsten van de REP worden dan ook meegenomen in de keuzes die gemaakt worden in het kader van het toekomstig gemeentelijk beleid. Overigens geldt het tegenovergestelde ook: gemeentelijk beleid is weer input voor de REP. Zo is het kader stellend koersdocument Omgevingsvisie als input gebruikt voor het opstellen van de Contour.

Argumenten

1. *De Contour en het aangescherpte beoordelingskader geven concrete invulling aan de Ruimtelijke Economische Koers U10*

In de voorliggende Contour zijn bestaand beleid en de ambities van de 16 gemeenten uit de U10 ruimtelijk uitgewerkt. Het aangescherpte beoordelingskader en de Contour geven daarmee beiden een concretere invulling aan de Ruimtelijke Economische Koers, op de grote opgaven op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, energie en landschap met de belangrijkste hoofddoelstellingen:

- Internationaal erkende regio voor life sciences, gezondheid en duurzaamheid;
- Gemeenten in de regio zijn economisch complementair;
- We kiezen voor een ongedeelde regio met voldoende woningen voor alle doelgroepen;
- We groeien, met voorrang, op binnenstedelijke locaties en knooppunten die leiden tot kwaliteit en interactie;
- We geven voorrang aan duurzame mobiliteit;
- Groen, landschap en cultuurhistorie leveren een onmisbare bijdrage aan de stedelijke regio.

In het vervolgproces is het aangescherpte beoordelingskader het kader om te beoordelen in hoeverre het uiteindelijke integraal ruimtelijk perspectief bijdraagt aan deze regionale beleidsdoelen. Deze inzichten worden gebruikt in de bestuurlijke en politieke gesprekken om integrale afwegingen en keuzes te kunnen maken.

2. *De Contour is een eerste tussenstap waarin nog geen keuzes zijn gemaakt en bevat zoekrichtingen en onderzoeksvragen om nader uit te werken in het perspectief*

Deze contour is een tussenstap om te komen tot het integraal ruimtelijk perspectief en is nadrukkelijk geen eindbeeld. De contour bevat meerdere zoekrichtingen en onderzoeksvragen voor de regionale ruimtelijke ontwikkeling.

De onderzoeksvragen die voortkomen uit de opgaven zijn benoemd om de opgave concreter in beeld te brengen. Dit komt deels omdat gewenste, effectieve en/of haalbare oplossingen nu nog niet voorhanden zijn.

Vanuit de opgaven wordt de ontwikkelstrategie van de regio ruimtelijk verbeeld. Hierdoor wordt scherp welke mogelijkheden er zijn, waaruit we nog kunnen en moeten kiezen, en waarvoor fasering en programmering nodig zijn. Er zijn twee overzichtskaarten waarop alle opgaven samenkomen. Waar de bouwsteen een ruimtelijke vertaling in beeld heeft gebracht, is dit opgenomen op de kaartbeelden.

- I. De 'Kaart van Altijd' is gebaseerd op de uitgangspunten waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden: bijvoorbeeld bestaande plannen voor 67.000 woningen en de MIRT-verkenning. Dit zijn bestaande plannen die naar verwachting voor 2030 uitgevoerd worden. En die moeten passen in de ontwikkelingen voor de lange termijn (de no regrets).
- II. De 'Kaart van Alles' bevat een doorkijk van ruimtelijke opties voor de periode na 2030. Dit betreft een veelheid aan plancapaciteit (overprogrammering) en biedt daardoor ruimte voor nadere keuze, afweging en concretisering. De kaarten verbeelden ook de onderzoeksvragen.

Om uitvoering te geven aan de verschillende opgaven per thema is gekozen om de regio te verdelen in 5 deelgebieden. Binnen deze deelgebieden kan op intergemeentelijk niveau op basis van het integrale ruimtelijke perspectief gebieds- en opgave-gericht aan de slag worden gegaan. Daarbij zijn per deelgebied de opgenomen in ontwikkelingen nader uitgewerkt (pag. 84 ev.).

Onderscheid wordt gemaakt in de volgende 5 deelgebieden of samenwerkingsverbanden:

1. De Kromme Rijn-vallei
2. Noordrand: Strategische waterlinie landschap en noordelijke heuvelrug
3. Corridorontwikkeling Snelle Vecht tussen Utrecht en Amsterdam
4. Woerd, Waard en Vijfheerenlanden
5. De centrale as

Waarbij de deelgebieden 2, 3 invloed hebben op ontwikkelingen in de gemeente Stichtse Vecht. Daarnaast heeft deelgebied 5 (de centrale as) indirect gevolgen voor de gemeente Stichtse Vecht.

3. *Regionale Energiestrategie wordt uiteindelijk onderdeel van de REP*

Binnen de contour wordt rekening gehouden met de ruimte die nodig is voor de duurzame energieopwekking. Hierbij wordt aangesloten bij de plannen die in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES) worden opgesteld. De ontwerp-RES is momenteel nog in ontwikkeling en besluiten daarover worden in het najaar van 2020 verwacht. Vandaar dat in deze contour een beeld ontbreekt waar grootschalige wind- en zonne-energie opgewekt wordt.

Om meer gevoel te krijgen bij de opgave voor wind en zonne-energie zijn in de contour verschillende denkrichtingen opgenomen. Dit zijn theoretische denkoefeningen zonder enige beleidsafweging of keuze.

Binnen de contour vindt nog geen keuze plaats over welke onderdelen van denkrichtingen mogelijk interessant kunnen zijn. Hiervoor is eerst verder onderzoek en gesprek nodig, onder andere aan de hand van ruimtelijke verbeeldingen over ruimtelijke randvoorwaarden. Dit onderzoek en gesprek vindt binnen de RES tussen overheden en met belanghebbenden plaats.

Kanttekeningen

1. *Het proces kan mogelijk wijzigen in verband met Coronamaatregelen*

Het besluitvormingsproces rondom de contour en het aangescherpte beoordelingskader REP is erop gericht dat alle raden voor het zomerreces een besluit hebben genomen. Dit heeft te maken met het feit dat het REP samenwerkt met andere trajecten, zoals U Ned/Mirt en POVI en met deze planning de verschillende trajecten samen kunnen blijven oplopen. Tegelijkertijd is dit een onzekere tijd, waarin de Coronamaatregelen van invloed kunnen zijn op de besluitvormingsprocessen. Mocht in één van de trajecten het proces zodanig wijzigen dat de processen niet meer goed op elkaar aansluiten, dan zal gezamenlijk gekeken worden hoe

daarmee wordt omgegaan en of zo nodig besluitvormingsprocessen op elkaar aangepast moeten worden.

Communicatie

De ontwikkelmogelijkheden voor de gemeente worden meegenomen in het participatietraject rondom de Omgevingsvisie. De uitkomsten hiervan zijn belangrijk voor de keuzes bij fase 3.

Financiën, risico's en indicatoren

De financiële verdeelsleutel op basis van inwonersbijdrage doet recht aan de REP fase waar alle gemeenten in participeren en kan rekenen op een breed draagvlak.

Fase 3 is inmiddels gestart en eindigt medio 2021. Aangezien alle 16 gemeenten deelnemen aan deze fase is gekozen voor een inwonersbijdrage als financiële verdeelsleutel. Voor 2020 is het benodigde budget geraamd op € 800.000 en voor 2021 is het benodigde budget ingeschat op € 300.000. Naar rato van inwonertal is een financiële verdeelsleutel U16 opgesteld. In het plan van aanpak REP fase 3 is inzichtelijk gemaakt wat de financiële bijdrage is van elke gemeente, voor Stichtse Vecht is dit € 54.168,-- voor 2020 en € 20.313,-- voor 2021. Bij vaststelling van het Plan van Aanpak REP zijn reeds middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de REP fase 2 en structureel opgenomen in de programmabegroting. Het vaststellen van het beoordelingskader heeft dan ook verder geen financiële gevolgen.

26 mei 2020

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
drs. F.J. Halsema

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders